Директор Републичког завода за статистику у складу са чл. 10. ст. 1. тачка 9. Закона о званичној статистици („Службени гласник РС“, број 109/25), на основу предлога Националног координационог одбора званичне статистике утврђеног у складу са чл. 30. ст. 6. тачка 6. истог закона, уз сагласност Владе Републике Србије, доноси

ПРАВИЛНИК О ПОСТУПКУ ПРОВЕРЕ СТАТУСА ОДГОВОРНИХ ПРОИЗВОЂАЧА ЗВАНИЧНЕ СТАТИСТИКЕ

Предмет
Члан 1.

Законом о званичној статистици уређују се систем званичне статистике Републике Србије, координација тог система, основни принципи и квалитет, као и поступак провере статуса одговорног произвођача званичне статистике (у даљем тексту: ОПЗС).

Поступак провере статуса ОПЗС је поступак у коме се врши провера усаглашености производње и дисеминације резултата званичне статистике ОПЗС утврђеног важећим Програмом званичне статистике са принципима Закона о званичној статистици и Кодексом праксе званичне статистике Републике Србије.

Овим поступком обезбеђује се унапређење квалитета званичне статистике, јачање поверења јавности у статистичке резултате и даљи развој система званичне статистике.

Скраћенице и дефиниције основних појмова
Члан 2.

У смислу овог правилника, поједини појмови имају следеће значење:

- Закон – Закон о званичној статистици
- Кодекс праксе – Кодекс праксе званичне статистике Републике Србије;
- Завод – Републички завод за статистику;
- Званична статистика – скуп квантитативних и квалитативних података и информација које описују економске, демографске, друштвене појаве, као и појаве из области животне средине, у складу са прописима којима се уређује званична статистика и међународним статистичким стандардима;
- Сврха званичне статистике – континуирана производња и дисеминација резултата званичне статистике, као и развој система званичне статистике у складу са принципима утврђеним Законом о званичној статистици, Основним принципима званичне статистике Уједињених нација и Кодексом праксе европске статистике;

- Развој званичне статистике – активности којима се уводе и унапређују статистички стандарди који се користе за производњу и дисеминацију резултата званичне статистике;
- Програм – Програм званичне статистике којим се утврђују редовне активности званичне статистике за период од пет година, а који усваја Народна скупштина;
- План – План званичне статистике којим се утврђују редовне активности званичне статистике за период од годину дана, а који усваја Влада;
- ОПЗС - Одговорни произвођач званичне статистике, односно орган или организација Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправа, као и друго правно лице које обавља активности званичне статистике и које је одговорно за развој, производњу и дисеминацију званичне статистике;
- Комисија – тело које спроводи поступак провере статуса ОПЗС;
- Представник - Представник ОПЗС који се налази у поступку провере статуса ОПЗС задужен за сарадњу са Комисијом;
- Упитник 1 – образац са питањима на основу којег се врши провера испуњености критеријума из чл. 3.1. овог Правилника;
- Упитник 2 – образац са питањима на основу којег се врши провера испуњености критеријума из чл. 3.2. овог Правилника;
- Координациони одбор – Национални координациони одбор званичне статистике је координационо тело Система званичне статистике, које чине одговорни произвођачи званичне статистике;
- Члан Координационог одбора – представник ОПЗС у Координационом одбору.

Критеријуми за проверу статуса ОПЗС

Члан 3.

3.1. Основни критеријум чија се испуњеност утврђује на основу Упитника 1 у поступку провере статуса ОПЗС, коме је тај статус утврђен важећим Програмом званичне статистике, је:

- Производња и дисеминација званичне статистике у складу са Програмом/Планом, применом методологија и стандарда усклађених се националним и међународним стандардима и праксом, која се дисеминира без додатне обраде.

3.2. Код ОПЗС коме је у поступку провере статуса утврђено да испуњава критеријум из тачке 3.1. овог члана врши се провера усаглашености производње и дисеминације ОПЗС са принципима Закона и принципима Кодекса праксе. Провера усаглашености са врши на основу Упитника 2.

Обрасци Упитника 1 и Упитника 2 чине саставни део овог Правилника.

Фазе поступка провере статуса ОПЗС

Члан 4.

Поступак провере статуса ОПЗС обухвата:

1. проверу испуњености критеријума из чл. 3.1. овог Правилника коју пролазе сви ОПЗС у складу са важећим Програмом званичне статистике, осим Народне банке Србије;
2. израду извештаја о испуњености критеријума из чл. 3.1. овог Правилника са одговарајућом препоруком директору Завода када се утврди да ОПЗС не испуњава исти;
3. проверу испуњености критеријума из чл. 3.2. овог Правилника коју пролазе сви ОПЗС којима се у поступку провере статуса утврди да испуњавају критеријум чл. 3.1. овог Правилника;
4. израду извештаја о усаглашености ОПЗС са принципима Закона и Кодексом праксе, са одговарајућом препоруком директору Завода;
5. доношење одлуке о статусу ОПЗС од стране директора Завода.

Комисија за проверу статуса ОПЗС

Члан 5.

Директор Завода доноси решење о образовању Комисије за проверу статуса ОПЗС (у даљем тексту: Комисија), са задатком спровођења поступка провере испуњености критеријума из чл. 3. овог Правилника.

Комисија је стручно тело, које поверене послове од стране директора Завода обавља на транспарентан начин, уз пуно поштовање критеријума утврђених овим Правилником и која своје извештаје и препоруке сачињава на основу објективне процене засноване на документацији коју ОПЗС достави у поступку провере статуса ОПЗС и другим недвосмислено утврђеним чињеницама у поступку. Комисија је одговорна за заштиту поверљивости током поступка провере статуса ОПЗС.

За сваки поступак провере статуса ОПЗС образује се посебна Комисија.

Комисија има пет чланова, и чине је три представника Завода и два представника других ОПЗС - чланова Координационог одбора.

Председник Комисије је представник Завода кога именује директор Завода решењем о образовању Комисије.

Решење о образовању Комисије поред података о члановима Комисије, садржи и рокове за поступање и доставу извештаја о усаглашености одговорног произвођача званичне статистике са принципима Закона о званичној статистици и Кодексом праксе.

Председник Комисије руководи радом Комисије, сазива седнице Комисије, води седнице Комисије, одговоран је за сачињавање записника са седница Комисије и координацију свих радњи у поступку провере статуса ОПЗС.

Када је предеседник Комисије спречен да обавља своје дужности, одредиће свог заменика.

Изузетно, уместо једног представника Завода, у рад Комисије може бити именован спољни стручњак, када је то потребно због природе посла или специфичних стручних знања.

Могуће је спроводити више поступака провере статуса ОПЗС у исто време.

Поступање Комисије
Члан 6.

6.1. Комисија је у обавези да први састанак одржи у року од осам дана од дана пријема решења о њеном образовању. На првом састанку Комисија усваја план рада са роковима за поступање у поступку провере статуса ОПЗС. План рада, заједно са Упитником 1, Упитником 2 и позивом за одређивање Представника, доставља се том ОПЗС преко именованог члана Координационог одбора.

6.2. Након пријема попуњеног Упитника 1 са одговарајућом документацијом као доказом о чињеницама наведеним од стране ОПЗС у истом упитнику, Комисија разматра примљену документацију са аспекта испуњености критеријума утврђеног чл. 3.1. овог Правилника.

6.2.1. Када Комисија оцени да ОПЗС не испуњава критеријум утврђен чл. 3.1. овог Правилника, одмах приступа сачињавању извештаја са препоруком директору Завода за доношење одлуке којом се утврђује престанак статуса ОПЗС.

Пре достављања извештаја директору Завода, Комисија доставља нацрт извештаја ОПЗС ради изјашњења у року од 15 дана. Комисија је обавезна да размотри све приговоре ОПЗС на нацрт извештаја и о истима се изјасни у извештају који доставља директору Завода.

6.2.2. Уколико Комисија констатује да ОПЗС испуњава критеријум утврђен чл. 3.1. овог Правилника, ОПЗС се позива да достави попуњен Упитник 2 са одговарајућом документацијом као доказом о наводима из Упитника 2.

6.3. Након пријема попуњеног Упитника 2 са одговарајућом документацијом као доказом о чињеницама наведеним од стране ОПЗС у истом упитнику, Комисија разматра примљену документацију са аспекта испуњености критеријума утврђених чл. 3.2. овог Правилника.

6.3.1. Уколико Комисија оцени да на основу попуњеног Упитника 2 и приложене документације ОПЗС испуњава утврђене критеријуме, сачињава Извештај о усаглашености ОПЗС са принципима Закона и Кодексом праксе, са препоруком директору Завода за доношење одлуке којом се потврђује статус ОПЗС односном субјекту.

6.3.2. По потреби, Комисија након разматрања попуњеног Упитника 2 и приложене документације ОПЗС може спровести додатне разговоре са руководством односног ОПЗС и запосленима који обављају статистичке послове, те након тога сачинити Извештај о усаглашености одговорног произвођача званичне статистике са принципима овог закона и Кодексом праксе, са препоруком директору Завода за доношење одговарајуће одлуке.

Представник ОПЗС који је у поступку провере статуса

Члан 7.

Институција над којом се спроводи поступак провере статуса ОПЗС именује Представника.

Представник обезбеђује достављање тражене документације и других информација неопходних за спровођење поступка, координира сарадњу између Комисије и институције, организује учешће запослених у интервјуима и другим активностима Комисије и пружа административну подршку поступку провере.

Представник није члан Комисије и не учествује у оцени усаглашености нити у доношењу налаза и препорука.

Извештај о усаглашености ОПЗС са принципима овог закона и Кодексом праксе

Члан 8.

Извештај о усаглашености ОПЗС са принципима Закона и Кодексом праксе (у даљем тексту: Извештај) садржи:

1. Оцену да је ОПЗС усаглашен, када је утврђени проценат испуњености критеријума из чл. 3.2. овог Правилника најмање 70% – са препоруком директору Завода за доношење одлуке којм се потврђује статус ОПЗС;
2. Оцену да је ОПЗС делимично усаглашен, када је утврђени проценат испуњености критеријума из чл. 3.2. овог Правилника од 30 до 69% – са препоруком директору Завода за доношење одлуке о ванредној провери статуса ОПЗС у року од две године од доношења одлуке у складу са чл. 9 ст. 1. тачка 2 овог Правилника. У истом извештају Комисија предлаже утврђивање препорука за отклањање утврђених недостатака и унапређење рада, препоруке за унапређење производње и дисеминације резултата званичне статистике и повећања усаглашености са принципима Кодекса праксе, које би ОПЗС требало да примени до спровођења поновне провере статуса.
3. Оцену да ОПЗС није усаглашен, када је утврђени проценат испуњености критеријума из чл. 3.2. овог Правилника мањи од 30% – са препоруком директору за доношење одлуке о престанку статуса ОПЗС.

Пре достављања извештаја директору Завода, Комисија доставља нацрт извештаја ОПЗС ради изјашњења у року од 15 дана. Комисија је обавезна да размотри све приговоре ОПЗС на нацрт извештаја и о истима се изјасни у извештају који доставља директору Завода.

Одлука о статусу ОПЗС

Члан 9.

На основу извештаја Комисије директор Завода доноси:

1. На основу извештаја из чл. 8 ст. 1 тачка 1 - одлуку о потврди статуса ОПЗС у року од 8 дана од дана пријема Извештаја;

2. На основу извештаја из чл. 8 ст. 1 тачка 2 - одлуку о ванредној провери статуса ОПЗС са препорукама за отклањање утврђених недостатака у року од 8 дана од дана пријема Извештаја;
3. На основу извештаја из чл. 6.2.1. и чл 8 ст. 1 тачка 3 - одлуку о престанку статуса ОПЗС у року од 8 дана од дана пријема Извештаја.

Директор завода доставља ОПЗС чији је статус био предмет провере и Комисији, Одлуку о статусу ОПЗС у року од 8 дана од дана доношења исте.

Израда плана за реализацију препорука
Члан 10.

На основу примљене Одлуке о ванредној провери статуса, ОПЗС у року од 30 дана од дана пријема исте, припрема и доставља Комисији план активности за реализацију препорука за отклањање недостатака.

План садржи мере, рокове и одговорна лица за спровођење препорука.

Комисија пружа стручну и методолошку подршку ОПЗС.

Објављивање решења и ажурирање списка ОПЗС
Члан 11.

Одлука донета у поступку провере статуса ОПЗС објављује се, у року од осам дана од дана доношења, на заједничкој интернет страници одговорних произвођача званичне статистике, ради обезбеђивања транспарентности и јавности рада.

Списак одговорних произвођача званичне статистике ажурира се у року од осам дана од дана доношења одлуке о потврђивању или престанку статуса ОПЗС.

Нови ОПЗС
Члан 12.

Када се укаже потреба утврђивања новог ОПЗС образложен предлог у том смислу директору Завода могу поднети органи или организације Републике Србије, аутономних покрајина и јединица локалних самоуправа и Национални координациони одбор.

Образложење предлога мора садржати јасне разлоге и планиране статистичке активности које би нови ОПЗС реализовао, а које би требало да буду обухваћене наредним Програмом.

Образложени предлог доставља се директору Завода најкасније годину дана пре истека важења важећег Програма, како би се благовремено могао спровести поступак провере, који у случају новог ОПЗС обухвата проверу:

- вршења јавних овлашћења које је непосредно или посредно засновано на закону или другом пропису;

- производња статистике применом методологија и стандарда усклађених са националним и међународним стандардима и праксом која се дисеминира без додатне обраде.

Поступак провере спроводи Комисија коју формира директор Завода у складу са овим Правилником.

Поступак се спроводи по скраћеној процедури, у директној сарадњи са односним субјектом, где се врши провера само критеријума утврђених овим чланом.

Уколико Комисија процени да су критеријуми задовољени, нови ОПЗС може добити статус ОПЗС и бити утврђен као ОПЗС у наредном Програму, уз обавезу да најкасније шест месеци пре истека важења тог Програма прође редован поступак провере статуса ОПЗС у складу са претходним члановима овог Правилника.

Завршне одредбе

Члан 13.

ОПЗС пролази кроз поступак провере статуса ОПЗС једном у пет година, осим у ситуацији регулисаној чл. 8 ст. 1 тачка 2 овог Правилника.

Статистичке активности у Програму/Плану могу предлагати институције које имају статус ОПЗС.

Ступање на снагу

Члан 14.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

У Београду, 12. октобар 2026. године

06 број: 010-1032

Републички завод за статистику

Бранко Јоеиповић, в. д. директора

Република Србија
Републички завод за статистику

УПИТНИК 1

Провера испуњености критеријума из члана 3.1. Правилника о поступку провере статуса ОПЗС

Ради правилног попуњавања овог упитника, у наставку су наведени појмови релевантни за ову фазу поступка провере статуса ОПЗС.

Законом о званичној статистици утврђено је :

- Поступак провере статуса одговорног произвођача званичне статистике је поступак у коме се врши провера усаглашености **производње и дисеминације резултата званичне статистике** одговорног произвођача званичне статистике са принципима истог закона и Кодексом праксе званичне статистике Републике Србије;

- **Производња резултата званичне статистике** подразумева све активности које су у вези са прикупљањем, обрадом, чувањем и анализом података, а којима се израђују резултати званичне статистике;

- **Дисеминација** представља активности које предузимају одговорни произвођачи званичне статистике како би представили резултате званичне статистике, укључујући метаподатке, и учинили их доступним корисницима.

Оцена испуњености критеријума из члана 3.1. Правилника о поступку провере статуса ОПЗС, врши се на основу унетих података у Табели статистичких истраживања/активности из одељка II Реализација статистичког истраживања/ активности из плана и достављених доказа у складу са наводима из Табеле доказа из одељка III Докази о наведеним чињеницама.

Напомена:

1. уколико Комисија у поступку разматрања попуњеног Упитника 1 и примљене документације утврди да статистичко истраживање/активност није спроведено, или да није вршена статистичка обрада података, или да резултат статистичког истраживања /активности није дисеминиран, сачиниће извештај са препоруком директору Завода за доношење одлуке којом се утврђује престанак статуса ОПЗС;
2. уколико Комисија утврди, а након разматрања и преосталих унетих података, да ОПЗС испуњава критеријум из чл. 3.1. Правилника о поступку провере статуса ОПЗС позива ОПЗС да достави попуњен Упитник 2 са одговарајућом документацијом као доказом о наводима из Упитника 2.

I ОПШТИ ПОДАЦИ

1. Назив институције:

---

2. Организациона јединица надлежна за статистичке активности:

---

3. Име и функција лица одговорног за попуњавање упитника:

---

4. Контакт подаци:

II РЕАЛИЗАЦИЈА СТАТИСТИЧКОГ ИСТРАЖИВАЊА/ АКТИВНОСТИ ИЗ ПЛАНА

За сваку статистичку активност за коју је институција одређена као одговорни произвођач званичне статистике попунити Табелу статистичких истраживања/активности у наставку:

Табела статистичких истраживања/активности

	1. Шифра и назив статистичког истраживања/ активности из Плана	2. Да ли је статистичко истраживање/ активност спроведено? **(Да/Не/Делимично)** *уколико је одговор **Не или Делимично** унети **образложење**	3. Да ли је вршена статистичка обрада података? **(Да/Не)** *уколико је одговор **Да** унети **кратко објашњење статистичке обраде**	4. Да ли је примењена одређена методологија/ стандард/ класификација? **(Да/Не)**	5. Да ли је друга институција вршила додатну статистичку обраду пре објављивања резултата званичне статистике? **(Да/Не)**	6. Да ли је резултат статистичког истраживања /активности дисеминиран? **(Да/Не)** *уколико је одговор **Да** унети кратак **опис резултата статистичког истраживања/активности**	7. Да ли се резултат статистичког истраживања/ активности доставља ЕВРОСТАТ-у? **(Да/Не)**
1.							
2.							
3.							
4.							

III ДОКАЗИ О НАВЕДЕНИМ ЧИЊЕНИЦАМА

За свако статистичко истраживање/активност наведену у табели доставити доказе:

- методологију/стандард/класификацију која је примењена у статистичком истраживању (линк/документ);
- опис извора података;
- доказ о дисеминацији (линк ка објављеним разултатима/саопштење за јавност, др.);
- друге релевантне документе.

Табела доказа

	Шифра и назив статистичког истраживања/активности из Плана	Достављени докази
1.		
2.		
3.		
4.		

IV ИЗЈАВА

Изјављујем да су подаци наведени у овом упитнику тачни и да су поткрепљени приложеним доказима.

Место и датум: _____

Одговорно лице: _____

Потпис: _____

Република Србија
Републички завод за статистику

УПИТНИК 2
Провера испуњености критеријума из члана 3.2. Правилника о поступку провере статуса ОПЗС

Одредбама чл. 3.2. Правилника о поступку провере статуса ОПЗС прописано је да се код ОПЗС коме је у поступку провере статуса утврђено да испуњава критеријум из тачке 3.1. истог правилника врши провера усаглашености производње и дисеминације ОПЗС са принципима Закона и принципима Кодекса праксе.

Упитником 2 обухваћени су принципи Закона и Кодекса праксе, са индикаторима и понуђеним оценама за имплементацију индикатора, и то: потпуно имплементиран, углавном имплементиран, делимично имплементиран и није имплементиран.

ОПЗС самостално попуњава Упитник 2, укључујући и оцене имплементације индикатора. Максималан број бодова који ОПЗС на основу Упитника 2 може имати је 48, при чему је:

Оцена имплементације индикатора :		**Број бодова за имплементацију индикатора:**
Потпуно имплементиран	=	3
Углавном имплементиран	=	2
Делимично имплементиран	=	1
није имплементиран	=	0

Број бодова утврђује Комисија у складу са чл. 6. тачка 6.3. Правилника о поступку провере статуса ОПЗС.

На основу утврђеног броја бодова добијених приликом оцењивања имплементације индикатора, а полазећи од одредаба чл. 8 Правилника о поступку провере статуса ОПЗС, Комисија утврђује степен усаглашености ОПЗС са принципима Закона и Кодексом праксе, додељивањем оцене, и то :

***Оцена да је ОПЗС усаглашен** добија ОПЗС коме се у поступку провере статуса на основу попуњеног Упитника 2 и евентуално додатних провера утврди да има од 34-48 бодова.

***Оцена да је ОПЗС делимично усаглашен,** добија ОПЗС коме се у поступку провере статуса на основу попуњеног Упитника 2 и евентуално додатних провера утврди да има од 14-33 бода.

***Оцена да ОПЗС није усаглашен,** добија ОПЗС коме се у поступку провере статуса на основу попуњеног Упитника 2 и евентуално додатних провера утврди да има од 0-13 бодова.

I. ИНСТИТУЦИОНАЛНО ОКРУЖЕЊЕ

Институционални и организациони фактори имају значајан утицај на ефикасност, интегритет и кредибилитет статистичког органа који је одговоран за развој, производњу и дисеминацију званичне статистике. У оквиру ове области, дефинисани су следећи принципи: принцип професионална независност, принцип координације и сарадње, принцип овлашћења за прикупљање података, принцип адекватности ресурса, принцип посвећености квалитету, принцип статистичке поверљивости и заштите података, као и принцип непристрасности и објективности.

1. ПРИНЦИП ПРОФЕСИОНАЛНЕ НЕЗАВИСНОСТИ подразумева да одговорни произвођачи званичне статистике обављају своје послове независно, укључујући оперативну независност у пракси, без директног или индиректног политичког или другог спољног утицаја.

Индикатор 1.1: Независност статистичке институције од политичког и било ког другог спољног мешања у развој, производњу и дисеминацију званичне статистике уређена је Законом и обезбеђена и за друге одговорне произвођаче званичне статистике.
Индикатор 1.2: Руководилац статистичке институције има хијерархијску позицију која осигурава приступ политичким и административним органима на одговарајуће високом нивоу. Он се одликује одговарајућим професионалним компетенцијама.
Индикатор 1.3: Руководилац статистичке институције има одговорност да обезбеди да се статистике развијају, производе и дисеминирају на независан начин.
Индикатор 1.4: Руководиоци статистичких институција имају искључиву одговорност за доношење одлука о статистичким методима, стандардима и процедурама, као и о садржају и времену објављивања публикација.
Индикатор 1.5: Статистички програм/план рада се објављује и периодично се дају извештаји о његовом спровођењу.
Индикатор 1.6: Статистичке публикације се јасно разликују и засебно публикују у односу на политичке извештаје и изјаве.
Индикатор 1.7: Републички завод за статистику и други одговорни произвођачи званичне статистике имају успостављене процедуре за реаговање у случајевима угрожавања професионалне независности, укључујући критике и злоупотребе званичне статистике.
Индикатор 1.8: Постављање руководилаца статистичких институција врши се на транспарентан начин и искључиво на основу професионалне компетентности. Разлози због којих би мандат руководиоца Републичког завода за статистику могао бити прекинут, правно су регулисани и не смеју бити повезани са разлозима који би могли угрозити професионалну и научну независност статистичке институције.

1.1	**Узимајући у обзир горе наведене индикаторе (1.1-1.8), како је принцип имплементиран у вашој институцији?** *(можете се инспирисати методама, алатима и добрим праксама ЕСС Оквир обезбеђења квалитета, али можете додати и друге)* *Докази треба да буду достављени у облику докумената или резимеа докумената.*
	Одговор:
	Линкови ка јавним документима:
	Списак интерних докумената доступних на захтев:
1.2	**На основу горе наведеног одговора, како оцењујете имплементирање индикатора?** ☐ Потпуно имплементиран ☐ Углавном имплементиран ☐ Делимично имплементиран ☐ Није имплементиран

1бис. ПРИНЦИП КООРДИНАЦИЈЕ И САРАДЊЕ подразумева да је Републички завод за статистику главни координатор свих активности на развоју, производњи и дисеминацији званичне статистике, а да одговорни произвођачи званичне статистике активно сарађују с циљем да обезбеде развој, производњу и дисеминацију званичне статистике.

Индикатор 1бис.1: Републички завод за статистику врши координацију статистичких активности свих одговорних произвођача званичне статистике. За спровођење координационе улоге успостављени су законски оквири и јасно дефинисане процедуре.
Индикатор 1бис.2: По потреби, руководилац Републичког завода за статистику доноси националне смернице којима се обезбеђује квалитет у развоју, производњи и дисеминацији званичне статистике. Њихова примена се прати и преиспитује.
Индикатор 1бис.3: Одговорни произвођачи званичне статистике континуирано одржавају и развијају међусобну сарадњу, као и сарадњу са академским институцијама и међународним телима.

<table>
<tr><td colspan="2">Индикатор 1бис.4: Републички завод за статистику прати усаглашеност других произвођача званичне статистике са принципима званичне статистике и стандардима квалитета, даје стручне и методолошке препоруке за унапређење усаглашености и прати њихову реализацију.</td></tr>
<tr><td>1бис.1</td><td>Узимајући у обзир горе наведене индикаторе (1бис.1-1бис.4.), како је принцип имплементиран у вашој институцији? (можете се инспирисати методама, алатима и добрим праксама ЕСС Оквир обезбеђења квалитета, али можете додати и друге)
Докази треба да буду достављени у облику докумената или резимеа докумената.

<u>Одговор:</u>

<u>Линкови ка јавним документима:</u>

<u>Списак интерних докумената доступних на захтев:</u></td></tr>
<tr><td>1бис.2</td><td>На основу горе наведеног одговора, како оцењујете имплементирање индикатора?

☐ Потпуно имплементиран

☐ Углавном имплементиран

☐ Делимично имплементиран

☐ Није имплементиран</td></tr>
</table>

2. ПРИНЦИП ОВЛАШЋЕЊА ЗА ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА подразумева да одговорни произвођачи званичне статистике имају право да, у оквиру својих надлежности прикупљају податке из различитих извора за потребе званичне статистике.

Индикатор 2.1: Овлашћење за прикупљање података за развој, производњу и дисеминацију званичне статистике, из више извора података, утврђено је законом.
Индикатор 2.2: Одговорни произвођачи, у складу са Законом, имају право приступа административним и другим изворима података без накнаде, уз поштовање принципа минималне обраде, сврсисходности и заштите података.

Индикатор 2.3: На основу Закона, одговорни произвођач званичне статистике може захтевати достављање података за потребе спровођења статистичког истраживања.	
Индикатор 2.4: Републички завод за статистику може прикупљати податке који нису обухваћени програмом и планом званичне статистике искључиво у статистичке, истраживачке и развојне сврхе, под условом да је сврха прикупљања јасно дефинисана. Такве активности спроводе се уз пуно поштовање принципа професионалне независности, при чему се гарантује да ниједан спољни орган не може утицати на избор извора података, методологију, обраду, анализу и дисеминацију резултата. Обим и трајање прикупљања података морају бити сразмерни сврси, временски ограничени и у складу са принципима минималне обраде и заштите података. У случају да се активности спроводе на иницијативу других органа, та иницијатива не сме утицати на статистичке стандарде, методолошка решења нити на садржај и време објављивања резултата.	
2.1	**Узимајући у обзир горе наведене индикаторе (2.1-2.4), како је принцип имплементиран у вашој институцији?** *(можете се инспирисати методама, алатима и добрим праксама ЕСС Оквир обезбеђења квалитета, али можете додати и друге).* *Докази треба да буду достављени у облику докумената или резимеа докумената.* ***Одговор:*** ***Линкови ка јавним документима:*** ***Списак интерних докумената доступних на захтев:***
2.2	**На основу горе наведеног одговора, како оцењујете имплементирање индикатора?** ☐ Потпуно имплементиран ☐ Углавном имплементиран ☐ Делимично имплементиран ☐ Није имплементиран

3. ПРИНЦИП АДЕКВАТНОСТИ РЕСУРСА подразумева да одговорним произвођачима званичне статистике на располагању морају бити доступни одговарајући ресурси: финансијски, кадровски и инфраструктурни, ради несметаног обављања активности званичне статистике и испуњења међународних обавеза.

Индикатор 3.1: Људски, финансијски и технички ресурси, у погледу обима И квалитета, на располагању су и омогућавају испуњење потреба званичне статистике.	
Индикатор 3.2: Обим, ниво детаља и трошкови статистике усклађени су са утврђеним потребама.	
Индикатор 3.3: Постоје процедуре за процену и оправдање захтева за новим статистикама у односу на њихове трошкове, узимајући у обзир приоритете корисника и расположиве ресурсе.	
Индикатор 3.4: Постоје процедуре за процену потреба за континуитетом постојећих статистика, како би се утврдило да ли се њихова производња може прекинути или ограничити, ради ослобађања ресурса за приоритетне активности.	
3.1	**Узимајући у обзир горе наведене индикаторе (3.1-3.4), како је принцип имплементиран у вашој институцији?** *(можете се инспирисати методама, алатима и добрим праксама ЕСС Оквир обезбеђења квалитета, али можете додати и друге).* *Докази треба да буду достављениблику докумената или резимеа докумената.* ***Одговор:*** ***Линкови ка јавним документима:*** ***Списак интерних докумената доступних на захтев:***
3.2	**На основу горе наведеног одговора, како оцењујете имплементирање индикатора?** ☐ Потпуно имплементиран ☐ Углавном имплементиран ☐ Делимично имплементиран ☐ Није имплементиран

4. ПРИНЦИП ПОСВЕЋЕНОСТИ КВАЛИТЕТУ подразумева да су одговорни произвођачи званичне статистике посвећени сталном унапређењу квалитета статистичких процеса и производа.

Индикатор 4.1: Политика квалитета је дефинисана и доступна широј јавности. Постоје одговарајућа организациона структура и алати који омогућвају управљање квалитетом.	
Индикатор 4.2: Постоје процедуре које се примењују за планирање, праћење и побољшање квалитета процеса статистичке производње, укључујући интеграцију података из различитих извора.	
Индикатор 4.3: Квалитет статистичких производа се редовно прати и оцењује у односу на различите комбинације његових димензија, и о резултатима се извештава у складу са критеријумима квалитета европске статистике, укључујући праћење задовољства корисника као једне од компоненти процене квалитета статистичких производа.	
Индикатор 4.4: Редовно се обавља евалуација квалитета кључних статистичких производа, а по потреби се укључују и експерти изван статистичког органа, када је примењиво.	
4.1	**Узимајући у обзир горе наведене индикаторе (4.1-4.4), како је принцип имплементиран у вашој институцији?** *(можете се инспирисати методама, алатима и добрим праксама ЕСС Оквир обезбеђења квалитета, али можете додати и друге).* *Докази треба да буду достављени у облику докумената или резимеа докумената.* ***Одговор:*** ***Линкови ка јавним документима:*** ***Списак интерних докумената доступних на захтев:***
4.2	**На основу горе наведеног одговора, како оцењујете имплементирање индикатора?** ☐ Потпуно имплементиран ☐ Углавном имплементиран ☐ Делимично имплементиран ☐ Није имплементиран

5. ПРИНЦИП СТАТИСТИЧКЕ ПОВЕРЉИВОСТИ И ЗАШТИТА ПОДАТАКА

подразумева да приватност давалаца података, поверљивост података које достављају, употреба података искључиво у статистичке сврхе и безбедност података, у потпуности морају бити гарантовани.

Индикатор 5.1: Поверљивост статистичких података гарантована је законом.	
Индикатор 5.2: Запослени у одговорним произвођачима званичне статистике се приликом заснивања радног односа или другог облика радног ангажовања својим потписом обавезују да ће поштовати законом предвиђену обавезу заштите поверљивости статистичких података.	
Индикатор 5.3: Прописане су санкције за свако намерно кршење прописа о поверљивости статистичких података.	
Индикатор 5.4: Запосленима су обезбеђена упутства и смернице о заштити поверљивости статистичких података у статистичким процесима. Шира јавност је упозната са политиком поверљивости.	
Индикатор 5.5: Примењују се неопходне регулаторне, административне, техничке и организационе мере за заштиту безбедности и интегритета статистичких података и њиховог преноса.	
Индикатор 5.6: Примењују се јасно дефинисани протоколи за омогућавање приступа статистичким микроподацима спољним корисницима у истраживачке сврхе, засновани на унапред утврђеним критеријумима, процедурама и условима приступа.	
5.1	**Узимајући у обзир горе наведене индикаторе (5.1-5.6), како је принцип имплементиран у вашој институцији?** *(можете се инспирисати методама, алатима и добрим праксама ЕСС Оквир обезбеђења квалитета, али можете додати и друге).* *Докази треба да буду достављени у облику докумената или резимеа докумената.* **Одговор:** **Линкови ка јавним документима:** **Списак интерних докумената доступних на захтев:**

5.2	**На основу горе наведеног одговора, како оцењујете имплементирање индикатора?** ☐ Потпуно имплементиран ☐ Углавном имплементиран ☐ Делимично имплементиран ☐ Није имплементиран

6. ПРИНЦИП НЕПРИСТРАСНОСТИ И ОБЈЕКТИВНОСТИ подразумева да одговорни произвођачи званичне статистике развијају, производе и дисеминирају званичну статистику на објективан, професионалан, непристрасан и транспарентан начин, уз поштовање научне независности, тако да сви корисници имају једнак третман.

Индикатор 6.1: Статистика се израђује на објективној основи која је одређена статистичким критеријумима.
Индикатор 6.2: Избор извора података и статистичких метода, као и доношење одлука о дисеминацији статистике, врши се на основу статистичких критеријума.
Индикатор 6.3: Откривене грешке у објављеним статистичким подацима исправљају се и објављују у најкраћем могућем року.
Индикатор 6.4: Информације о изворима података, методима и процедурама које користе одговорни произвођачи званичне статистике, доступне су широј јавности.
Индикатор 6.5: Датум и време објављивања статистичких података се унапред најављују.
Индикатор 6.6: Јавност се унапред информише о великим ревизијама или методолошким изменама.
Индикатор 6.7: Одговорни произвођачи званичне статистике независно одлучују о времену и садржају статистичких објављивања узимајући у обзир циљ да се обезбеде потпуне и правовремене статистичке информације. Сви корисници имају једнак приступ статистичким саопштењима у исто време. Било какав привилегован приступ пре званичног објављивања било ком спољном кориснику је ограничен, адекватно оправдан, контролисан и јавно објављен. У случају кршења ове одредбе, случајеви објављивања пре времена се испитују како би се осигурала непристрасност.
Индикатор 6.8: Статистичке публикације, саопштења и изјаве на конференцијама за медије су објективне и непристрасне.

6.1	**Узимајући у обзир горе наведене индикаторе (6.1-6.8), како је принцип имплементиран у вашој институцији?** *(можете се инспирисати методама, алатима и добрим праксама ЕСС Оквир обезбеђења квалитета, али можете додати и друге).* *Докази треба да буду достављени у облику докумената или резимеа докумената.* ***Одговор:*** ***Линкови ка јавним документима:*** ***Списак интерних докумената доступних на захтев:***
6.2	**На основу горе наведеног одговора, како оцењујете имплементирање индикатора?** ☐ Потпуно имплементиран ☐ Углавном имплементиран ☐ Делимично имплементиран ☐ Није имплементиран

Општа питања за целокупну област ИНСТИТУЦИОНАЛНО ОКРУЖЕЊЕ (професионална независност, координација и сарадња, мандат за прикупљање података и приступ подацима, адекватност ресурса, посвећеност квалитету, статистичка поверљивост и заштита података, непристрасност и објективност)	
I. а)	**Шта сматрате главним снагама ваше институције у области институционалног окружења?** *Молимо вас да истакнете сва решења која сматрате добром/иновативном праксом.*
I. б)	**Шта сматрате главним слабостима и областима побољшања ваше институције у области институционалног окружења?**
I. в)	**Које конкретне планове има ваша институција у области институционалног окружења за наредне 3 године?**

II. СТАТИСТИЧКИ ПРОЦЕСИ

Европски и други међународни стандарди, смернице и примери добре праксе у потпуности се поштују у статистичким процесима које користе одговорни произвођачи званичне статистике за развој, производњу и дисеминацију званичне статистике. Принципи који су дефинисани у овој области су: принцип добре методологије, принцип одговарајућих статистичких процедура, принцип умереног оптерећења давалаца података и принцип рационалности трошкова.

7. ПРИНЦИП ДОБРЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ подразумева да се одговорни произвођачи званичне статистике обавезују да развијају и примењују одговарајуће методологије како би произвели резултате званичне статистике високог квалитета, засноване на међународно признатим статистичким стандардима, одговарајућим алатима, процедурама и стручним знањима.

Индикатор 7.1: Укупан методолошки оквир који се користи за званичну статистику следи европске и друге међународне стандарде, смернице и добру праксу, уз сталну тежњу ка иновацијама.
Индикатор 7.2: Примењују се процедуре којима се обезбеђује конзистентна примена стандардних концепата, дефиниција, класификација и других статистичких стандарда у целом систему званичне статистике.
Индикатор 7.3: Регистри и оквири за избор узорка, који се користе за званичну статистику, редовно се оцењују ажурирају и унапређују у мери у којој је то неопходно да би се обезбедио висок квалитет статистичких процеса.
Индикатор 7.4: Националне статистичке класификације усклађене су са одговарајућим европским класификацијама.
Индикатор 7.5: У развоју и унапређивању статистичких методологија ангажују се стручњаци из релевантних академских дисциплина.
Индикатор 7.6: Одговорни произвођачи званичне статистике спроводе политику континуираног стручног обучавања запослених.
Индикатор 7.7: Одговорни произвођачи званичне статистике одржавају и развијају сарадњу са научним и академским заједницама, укључујући универзитете, истраживачке институте и друге релевантне истраживачке организације, у циљу побољшања методологије и примене савремених алата и техника.
Индикатор 7.8: Активно се развијају и примењују методе за коришћење алтернативних извора података (нпр. административни извори, big data, приватни извори) у складу са статистичким стандардима, уз процену квалитета и етичке употребе података.
Индикатор 7.9: Када се у статистичкој производњи користе методе вештачке интелигенције или машинског учења (AI/ML), методолошки оквир обухвата јасно дефинисану сврху примене, изворе и квалитет података за тренирање, поступке претпроцесирања, избор модела, начин валидације, ограничења примене и услове под којима се резултати могу користити у званичној статистици.
Индикатор 7.10: За AI/ML методе обезбеђује се документација која омогућава репродуктивност и проверљивост резултата, укључујући верзије података, верзије модела, параметре, примењене класификације, коришћене метаподатке и одлуке о избору алгоритма.

Индикатор 7.11: Примена AI/ML метода не замењује статистичку методологију и експертску одговорност, већ представља помоћни инструмент у оквиру јасно дефинисаног методолошког процеса, уз обавезну могућност људске провере, посебно у случајевима ниске поузданости, неодређених резултата или методолошки осетљивих класификација.	
7.1	**Узимајући у обзир горе наведене индикаторе (7.1-7.11), како је принцип имплементиран у вашој институцији?** *(можете се инспирисати методама, алатима и добрим праксама ESS Оквир обезбеђења квалитета, али можете додати и друге).* *Докази треба да буду достављени у облику докумената или резимеа докумената.* ***Одговор:*** ***Линкови ка јавним документима:*** ***Списак интерних докумената доступних на захтев:***
7.2	**На основу горе наведеног одговора, како оцењујете имплементирање индикатора?** ☐ Потпуно имплементиран ☐ Углавном имплементиран ☐ Делимично имплементиран ☐ Није имплементиран

8. ПРИНЦИП ОДГОВАРАЈУЋИХ СТАТИСТИЧКИХ ПРОЦЕДУРА подразумева да одговарајуће статистичке процедуре примењене у свим статистичким процесима чине основ за производњу квалитетних резултата званичне статистике.

Индикатор 8.1: Када се званична статистика заснива на административним и другим изворима података, концепти, дефиниције и класификације које се користе у нестатистичке сврхе усклађују се са статистичким захтевима.
Индикатор 8.2: Инструменти за прикупљање података (упитници, електронски обрасци) се систематски тестирају пре почетка прикупљања података.
Индикатор 8.3: Статистички процеси се редовно прате и по потреби унапређују и ревидирају.
Индикатор 8.4: Метаподацима који се односе на статистичке процесе, управља се током целог тока статистичких процеса и врши се њихова одговарајућа дисеминација.
Индикатор 8.5: Ревизије се спроводе у складу са унапред утврђеним, стандардизованим и транспарентним процедурама и јавно доступном политиком ревизија.

Индикатор 8.6: Закључени су споразуми са власницима административних и других података, на основу којих је предвиђена заједничка обавеза коришћења ових података у статистичке сврхе, изузев ако ова сарадња и обавезе нису утврђени посебним прописима.	
Индикатор 8.7: Одговорни произвођачи званичне статистике сарађују са власницима административних и других извора података ради унапређења квалитета података који се користе за производњу званичне статистике.	
Индикатор 8.8: Када се користе алгоритми засновани на вештачкој интелигенцији и машинском учењу (AI/ML), успостављају се процедуре за праћење, валидацију и контролу квалитета резултата, укључујући процену тачности, стабилности модела током времена, могуће пристрасности и утицаја на коначне статистичке резултате.	
Индикатор 8.9: За AI/ML процесе дефинишу се прагови прихватљивости резултата, поступци за ручну проверу или експертску ревизију, као и правила за поступање у случају недовољне поузданости, неусклађености са класификацијама или неочекиваних излазних вредности.	
Индикатор 8.10: У поступцима који користе генеративну вештачку интелигенцију резултати се заснивају искључиво на провереним званичним изворима, метаподацима и контролисаним приступима подацима. Систем не сме да генерише статистичке вредности, идентификаторе, линкове или тумачења која нису заснована на верификованим изворима.	
Индикатор 8.11: За AI/ML системе воде се технички и методолошки записи који омогућавају накнадну проверу поступка, укључујући евиденцију улазних података, верзија модела, правила валидације, примењених прагова, интервенција експерата и резултата контроле квалитета.	
8.1	**Узимајући у обзир горе наведене индикаторе (8.1-8.11), како је принцип имплементиран у вашој институцији?** *(можете се инспирисати методама, алатима и добрим праксама ЕСС Оквир обезбеђења квалитета, али можете додати и друге).* *Докази треба да буду достављени у облику докумената или резимеа докумената* ***Одговор:*** ***Линкови ка јавним документима:*** ***Списак интерних докумената доступних на захтев:***

8.2	**На основу горе наведеног одговора, како оцењујете имплементирање индикатора?** ☐ Потпуно имплементиран ☐ Углавном имплементиран ☐ Делимично имплементиран ☐ Није имплементиран

9. ПРИНЦИП УМЕРЕНОГ ОПТЕРЕЋЕЊА ДАВАЛАЦА ПОДАТАКА подразумева да је оптерећење давалаца података пропорционална потребама корисника званичне статистике и није сувише велико за даваоце података. Одговорни произвођачи званичне статистике прате оптерећење давалаца података и спроводе активности усмерене на његово постепено смањење.

Индикатор 9.1: Захтеви у вези са обимом детаљношћу и учесталости прикупљања података, ограничени су оним што је апсолутно неопходно.
Индикатор 9.2: Оптерећење давалаца података је максимално равномерно распоређено на целокупну популацију истраживања и одговорни произвођачи званичне статистике прате то оптерећење.
Индикатор 9.3: Информације које се прикупљају од пословних субјеката се, у највећој могућој мери, заснивају на подацима који су лако доступни у рачуноводственим или другим евиденцијама пословних субјеката.
Индикатор 9.4: Административни и други извори података користе се кад год је то могуће да би се избегло дуплирање захтева за подацима и смањило оптерећење давалаца података.
Индикатор 9.5: Размена, повезивање и интеграција података из различитих извора, уз поштовање статистичке поверљивости и заштите података, широко се примењује у циљу постизања минималног оптерећења давалаца података.
Индикатор 9.6: Одговорни произвођачи званичне статистике подстичу мере које омогућују повезивање и коришћење различитих извора података, као и примену савремених технологија и метода прикупљања података, са циљем смањења оптерећења давалаца података.

9.1	**Узимајући у обзир горе наведене индикаторе (9.1-9.6), како је принцип имплементиран у вашој институцији?** *(можете се инспирисати методама, алатима и добрим праксама ЕСС Оквир обезбеђења квалитета, али можете додати и друге).* *Докази треба да буду достављени у облику докумената или резимеа докумената.* ***Одговор:*** ***Линкови ка јавним документима:*** ***Списак интерних докумената доступних на захтев:***
9.2	**На основу горе наведеног одговора, како оцењујете имплементирање индикатора?** ☐ Потпуно имплементиран ☐ Углавном имплементиран ☐ Делимично имплементиран ☐ Није имплементиран

10. ПРИНЦИП РАЦИОНАЛНОСТИ ТРОШКОВА подразумева да се ресурси који се користе за производњу званичне статистике користе ефикасно, економично и сврсисходно.

Индикатор 10.1: Успостављени су механизми за редовно интерно и независно спољно праћење употребе ресурса одговорних произвођача званичне статистике.
Индикатор 10.2: Продукциони потенцијал информационо-комуникационих технологија је оптимизован ради повећања ефикасности статистичких процеса.
Индикатор 10.3: Улажу се активни напори да би се побољшао статистички потенцијал административних и других извора података и тиме ограничила потреба за директним прикупљањем података и рационализовали трошкови статистичке производње.
Индикатор 10.4: Одговорни произвођачи званичне статистике унапређују, заједнички користе и имплементирају стандардизована методолошка, организациона и техничка решења ради повећања економичности, сврсисходности и ефикасности статистичког процеса.

10.1	**Узимајући у обзир горе наведене индикаторе (10.1-10.4), како је принцип имплементиран у вашој институцији?** *(можете се инспирисати методама, алатима и добрим праксама ЕСС Оквир обезбеђења квалитета, али можете додати и друге).* *Докази треба да буду достављени у облику докумената или резимеа докумената.* ***Одговор:*** ***Линкови ка јавним документима:*** ***Списак интерних докумената доступних на захтев:***
10.2	**На основу горе наведеног одговора, како оцењујете имплементирање индикатора?** ☐ Потпуно имплементиран ☐ Углавном имплементиран ☐ Делимично имплементиран ☐ Није имплементиран

Општа питања за целокупну област СТАТИСТИЧКИ ПРОЦЕСИ (Добра методологија, Одговарајуће статистичке процедуре, Умерено оптерећење давалаца података, Рационалност трошкова)	
II. а)	**Шта сматрате главним снагама ваше институције у области статистичких процеса?** *Молимо вас да истакнете сва решења која сматрате добром/иновативном праксом.*
II. б)	**Шта сматрате главним слабостима и областима побољшања ваше институције у оквиру статистичких процеса?**
II. в)	**Које конкретне планове има ваша институција у области статистичких процеса за наредне 3 године?**

III. СТАТИСТИЧКИ ПРОИЗВОД

Статистика која је доступна корисницима задовољава њихове потребе. Статистика је усклађена са европским стандардима квалитета и служи потребама носиоца јавних политика, истраживачких институција, пословних субјеката и шире јавности. Квалитет статистичких производа се мери нивоом њихове релевантности, тачности и поузданости, правовремности, кохерентности, упоредивости међу регионима и земљама, као и доступности и разумљивости за кориснике. Принципи који су дефинисани у овој области су: принцип релевантности, принцип тачности и поузданости, принцип правовремености и поштовања најављених датума објављивања, принцип кохерентности и упоредивости, принцип доступности и разумљивости.

11. ПРИНЦИП РЕЛЕВАНТНОСТИ подразумева да званична статистика задовољава потребе корисника.

Индикатор 11.1: Примењују се поступци консултовања корисника, праћења релевантности и практичне корисности постојеће статистике у циљу задовољења потреба корисника и идентификовања њихових новонасталих потреба и приоритета. Тежња ка иновацијама има за циљ стално побољшавање статистичких производа.	
Индикатор 11.2: Потребе корисника се рангирају по приоритету и одражавају се на статистички програм.	
Индикатор 11.3: Резултати консултација са корисницима користе се у процесу планирања и унапређења статистичких активности.	
Индикатор 11.4: Задовољство корисника се редовно прати и систематски се спроводе одговарајуће активности за његово унапређење.	
11.1	**Узимајући у обзир горе наведене индикаторе (11.1-11.4), како је принцип имплементиран у вашој институцији?** *(можете се инспирисати методама, алатима и добрим праксама ЕСС Оквир обезбеђења квалитета, али можете додати и друге).* *Докази треба да буду достављени у облику докумената или резимеа докумената.* ***Одговор:*** ***Линкови ка јавним документима:*** ***Списак интерних докумената доступних на захтев:***

11.2	**На основу горе наведеног одговора, како оцењујете имплементирање индикатора?** ☐ Потпуно имплементиран ☐ Углавном имплементиран ☐ Делимично имплементиран ☐ Није имплементиран

12. ПРИНЦИП ТАЧНОСТИ И ПОУЗДАНОСТИ подразумева да званична статистика тачно и поуздано приказује стварност.

Индикатор 12.1: Изворни подаци, интегрисани подаци, прелиминарни резултати и статистички производи редовно се оцењују и потврђују.	
Индикатор 12.2: Грешке узорка и неузорачке грешке мере се и систематски документују у складу са европским стандардима.	
Индикатор 12.3: Ревизије, односно промене података, се редовно анализирају у циљу побољшања изворних података, статистичких процеса и производа.	
12.1	**Узимајући у обзир горе наведене индикаторе (12.1-12.3), како је принцип имплементиран у вашој институцији?** *(можете се инспирисати методама, алатима и добрим праксама ЕСС Оквир обезбеђења квалитета, али можете додати и друге).* *Докази треба да буду достављени у облику докумената или резимеа докумената.* ***Одговор:*** ***Линкови ка јавним документима:*** ***Списак интерних докумената доступних на захтев:***
12.2	**На основу горе наведеног одговора, како оцењујете имплементирање индикатора?** ☐ Потпуно имплементиран ☐ Углавном имплементиран ☐ Делимично имплементиран ☐ Није имплементиран

13. ПРИНЦИП ПРАВОВРЕМНОСТИ И ПОШТОВАЊЕ НАЈАВЉЕНИХ ДАТУМА ОБЈАВЉИВАЊА подразумева да се резултати званичне статистике објављују правовремено и уз поштовање најављених датума објављивања.

Индикатор 13.1: Правовременост испуњава највише европске и међународне стандарде објављивања.	
Индикатор 13.2: Уобичајено дневно време за објављивање статистичких података је познато широј јавности.	
Индикатор 13.3: Периодика објављивања статистике максимално је у складу са потребама корисника.	
Индикатор 13.4: Свако одступање од временског плана дисеминације унапред се објављује, уз навођење разлога и одређује се нови датум објављивања.	
Индикатор 13.5: Прелиминарни резултати прихватљиве тачности и поузданости могу се објављивати када се то сматра корисним.	
13.1	**Узимајући у обзир горе наведене индикаторе (13.1-13.5), како је принцип имплементиран у вашој институцији?** *(можете се инспирисати методама, алатима и добрим праксама ЕСС Оквир обезбеђења квалитета, али можете додати и друге).* *Докази треба да буду достављени у облику докумената или резимеа докумената.* ***Одговор:*** ***Линкови ка јавним документима:*** ***Списак интерних докумената доступних на захтев:***
13.2	**На основу горе наведеног одговора, како оцењујете имплементирање индикатора?** ☐ Потпуно имплементиран ☐ Углавном имплементиран ☐ Делимично имплементиран ☐ Није имплементиран

14. ПРИНЦИП КОХЕРЕНТНОСТИ И УПОРЕДИВОСТИ подразумева да званична статистика мора бити интерно и временски конзистентна, као и регионално и међународно упоредива. Сродни подаци из различитих извора могу да се комбинују и заједнички користе.

Индикатор 14.1: Статистика је интерно кохерентна и конзистентна (на пример, води се рачуна о аритметичким и рачуноводственим подударностима).	
Индикатор 14.2: Статистика је упоредива у разумном временском периоду.	
Индикатор 14.3: Статистика се израђује на основу заједничких стандарда у погледу обима, дефиниција, јединица и класификација у различитим истраживањима и изворима података.	
Индикатор 14.4: Статистика из различитих извора података и различите периодичности се упоређује и усклађује.	
Индикатор 14.5: Упоредивост података између земаља обезбеђује се у оквиру Европског статистичког система кроз периодичну размену између ЕСС-а и других статистичких система.	
14.1	**Узимајући у обзир горе наведене индикаторе (14.1-14.5), како је принцип имплементиран у вашој институцији?** *(можете се инспирисати методама, алатима и добрим праксама ЕСС Оквир обезбеђења квалитета, али можете додати и друге).* *Докази треба да буду достављени у облику докумената или резимеа докумената.* ***Одговор:*** ***Линкови ка јавним документима:*** ***Списак интерних докумената доступних на захтев:***
14.2	**На основу горе наведеног одговора, како оцењујете имплементирање индикатора?** ☐ Потпуно имплементиран ☐ Углавном имплементиран ☐ Делимично имплементиран ☐ Није имплементиран

15. ПРИНЦИП ДОСТУПНОСТИ И РАЗУМЉИВОСТИ подразумева да се резултати званичне статистике приказују у јасном и разумљивом облику, објављују на одговарајући и погодан начин и расположиви су и доступни на непристрасној основи заједно са одговарајућим метаподацима и упутствима.

Индикатор 15.1: Презентовање и архивирање статистике и одговарајућих метаподатака се обавља у облику који олакшава правилну интерпретацију и смислена поређења.
Индикатор 15.2: За дисеминацију статистичких података користе се савремене информационе и комуникационе технологије, укључујући стандарде отворених података и машински читљиве формате, као и одговарајуће методе и платформе за објављивање и размену података.
Индикатор 15.3: Приликом дисеминације статистичких података узимају се у обзир различити нивои статистичке писмености корисника, путем прилагођеног начина представљања и објашњавања статистичких резултата.
Индикатор 15.4: Обезбеђују се посебне анализе на захтев корисника када је то могуће, и јавност се о томе информише, у складу са расположивим ресурсима и правилима о поверљивости статистичких података.
Индикатор 15.5: Приступ микроподацима се може одобрити у истраживачке сврхе, на основу посебних правила или протокола.
Индикатор 15.6: Метаподацима у вези са статистичким производима се управља и њихова дисеминација се врши у складу са европским стандардима.
Индикатор 15.7: Корисници се информишу о методологији статистичких процеса, укључујући употребу и интеграцију административних и других података.
Индикатор 15.8: Корисници се информишу о квалитету статистичких производа према критеријумима квалитета европске статистике.
Индикатор 15.9: Када се AI алати користе за унапређење приступа статистичким подацима, посебно кроз претрагу природним језиком или chatbot решења, обезбеђује се да одговори буду засновани на званичним метаподацима и јасно повезани са изворним табелама, јединицама мере, временским периодом, територијом и другим релевантним димензијама.
Индикатор 15.10: У AI системима примењују се механизми за управљање вишејезичношћу, писмима, синонимима и корисничком терминологијом, како би се смањио ризик од погрешног тумачења података и повећала доступност званичне статистике ширем кругу корисника.

15.1	**Узимајући у обзир горе наведене индикаторе (15.1-15.10), како је принцип имплементиран у вашој институцији?** *(можете се инспирисати методама, алатима и добрим праксама ЕСС Оквир обезбеђења квалитета, али можете додати и друге).* *Докази треба да буду достављени у облику докумената или резимеа докумената.* ***Одговор:*** ***Линкови ка јавним документима:*** ***Списак интерних докумената доступних на захтев:***
15.2	**На основу горе наведеног одговора, како оцењујете имплементирање индикатора?** ☐ Потпуно имплементиран ☐ Углавном имплементиран ☐ Делимично имплементиран ☐ Није имплементиран

Општа питања за целокупну област СТАТИСТИЧКИ ПРОИЗВОД (релевантност, тачност и поузданост, правовременост и поштовање рокова, кохерентност и упоредивост, доступност и разумљивост)	
III. а)	**Шта сматрате главним снагама ваше институције у области статистичког производа?** *Молимо вас да истакнете сва решења која сматрате добром/иновативном праксом.*
III. б)	**Шта сматрате главним слабостима и областима побољшања ваше институције у оквиру статистичког производа?**
III. в)	**Које конкретне планове има ваша институција у области статистичког производа за наредне 3 године?**